



**Minimum**

1. Hoe oud was Wilhelmina toen haar vader, koning Willem III, stierf?	1. 10 jaar.
2. Wie regeerde ons land totdat Wilhelmina koningin werd?	2. Haar moeder Emma, als regentes.
3. Waar werd Wilhelmina ingehuldigd als koningin?	3. In de Nieuwe Kerk te Amsterdam.
4. Waar vond de Boerenoorlog plaats?	4. In Zuid-Afrika.
5. Welke partijen streden tegen elkaar in de Boerenoorlog?	5. De Boeren en de Engelsen.
6. Van wie stamden de Boeren af?	6. Van Nederlanders en Franse hugenoten.
7. Wie was de leider van de Boeren?	7. Paul Kruger.

8. Hoe liet de jonge koningin Wilhelmina haar steun voor de Boeren blijken?	8. Ze stuurde een oorlogsschip naar Zuid-Afrika.
9. In welke plaats staat het Vredespaleis?	9. In Den Haag.
10. Waarom bouwde men het Vredespaleis?	10. Opdat landen in plaats van oorlog voeren voortaan hun onderlinge problemen konden voorleggen aan een internationale rechtbank.
11. Wie bouwde de eerste vliegtuigen in Nederland?	11. Anthony Fokker.
12. Welke partij werd door ds. G.H. Kersten opgericht?	12. De Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP).
13. Welke partijen vochten tegen elkaar in de Eerste Wereldoorlog?	13. De Centralen en de Geallieerden.
14. Wie waren de Centralen?	14. Duitsland en Oostenrijk-Hongarije.
15. Wie waren de Geallieerden?	15. Frankrijk, Engeland en Rusland.
16. Vocht Nederland mee in de Eerste Wereldoorlog?	16. Nee, Nederland bleef neutraal.
17. Wat voor oorlog ontstond er in België en Noord-Frankrijk?	17. Een loopgravenoorlog.
18. Uit welk land kwamen veel vluchtelingen naar ons land?	18. België.
19. Waardoor was handel over zee levensgevaarlijk?	19. Door de Engelse mijnevelden en Duitse duikboten.
20. Noem een aantal gevolgen van de afnemende handel.	20. Gebrek aan levensmiddelen; werkloosheid; armoede.
21. Wanneer verklaarden de Verenigde Staten van Amerika de oorlog aan Duitsland?	21. Toen Duitsland schepen naar Engeland ging torpederen.
22. Hoe kwam er een einde aan de Eerste Wereldoorlog?	22. De overmacht voor Duitsland werd te groot en er brak een revolutie uit.
23. Wie kreeg de schuld van de nederlaag?	23. De Duitse keizer Wilhelm II.
24. Wat deed de Duitse keizer?	24. Hij vluchtte naar Nederland.

## Basis

### Jaartallen

1890-1898:	Emma regentes
1898:	Wilhelmina ingehuldigd als koningin
1901:	Koningin Wilhelmina trouwt met Hendrik van Mecklenburg
1909:	Prinses Juliana geboren
1913:	Vredespaleis te Den Haag
1914-1918:	Eerste Wereldoorlog



## De eerste regeringsjaren

1. Vul in.

- Hoe oud was Wilhelmina toen haar vader stierf? \_\_\_\_\_
- Wie regeerde Nederland totdat Wilhelmina koningin werd? \_\_\_\_\_
- Welke erenaam kreeg deze vrouw? \_\_\_\_\_
- Hoe oud was Wilhelmina toen ze koningin werd? \_\_\_\_\_

2. Vul in.

- Wie waren de Boeren in Zuid-Afrika?

---

---

---

b. De Boeren kregen oorlog met de Engelsen. Wat was de aanleiding?

---

---

---

c. Wie was Paul Kruger?

---

---

d. Waaruit bleek dat de jonge koningin Wilhelmina de Boeren steunde?

---

---

e. Beschrijf kort hoe er een einde kwam aan deze oorlog.

---

---

3. Trek een lijn tussen de namen en bijbehorende gebeurtenis.

Albert Plesman

Bouwde in Nederland de eerste vliegtuigen.

Graaf Von Zeppelin

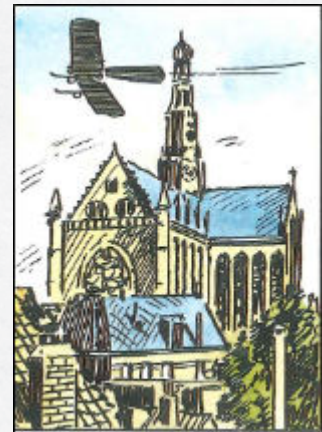
Ontwierp grote luchtschepen.

Gebroeders Wright

Richtte de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (KLM) op.

Anthony Fokker

Vlogen als eerste met een zelfgemaakt toestel.



4. Bekijk de foto en beantwoord de vragen.

a. Welk paleis zie je op de foto?

\_\_\_\_\_

b. Waar staat dit paleis?

\_\_\_\_\_

c. In welk jaar werd dit paleis geopend? \_\_\_\_\_

d. Wat werd er in datzelfde jaar herdacht? \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

e. Wie zetelt er in dit paleis? Met welk doel?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



## Kerk en zending

5. Goed of fout?

a. De Gereformeerde Zendingsbond werd opgericht in 1913. *goed / fout*

b. De leden van de Gereformeerde Bond wilden zich vrijmaken van de reglementenbundel van koning Willem I. *goed / fout*

c. In 1907 gingen de Kruisgemeenten en veel Ledeboeriaanse gemeenten samen verder als Gereformeerde Gemeenten. *goed / fout*

d. Ds. Kersten zorgde voor een kerkelijk weekblad: De Waarheidsvriend. *goed / fout*

e. In Rotterdam werd onder leiding van ds. Kersten een Theologische School begonnen. *goed / fout*

## De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

6. Hieronder zie je een kaart van Europa uit 1914.  
a. Vul de legenda in en geef de landen de juiste kleur.



- b. Schrijf de belangrijkste landen achter het bondgenootschap.

Geallieerden: \_\_\_\_\_

Centralen: \_\_\_\_\_

7. Zet de zinnen in de juiste volgorde:

\_\_\_ 1 \_\_\_ Op de Balkan (in het zuidoosten van Europa) loopt de spanning op.

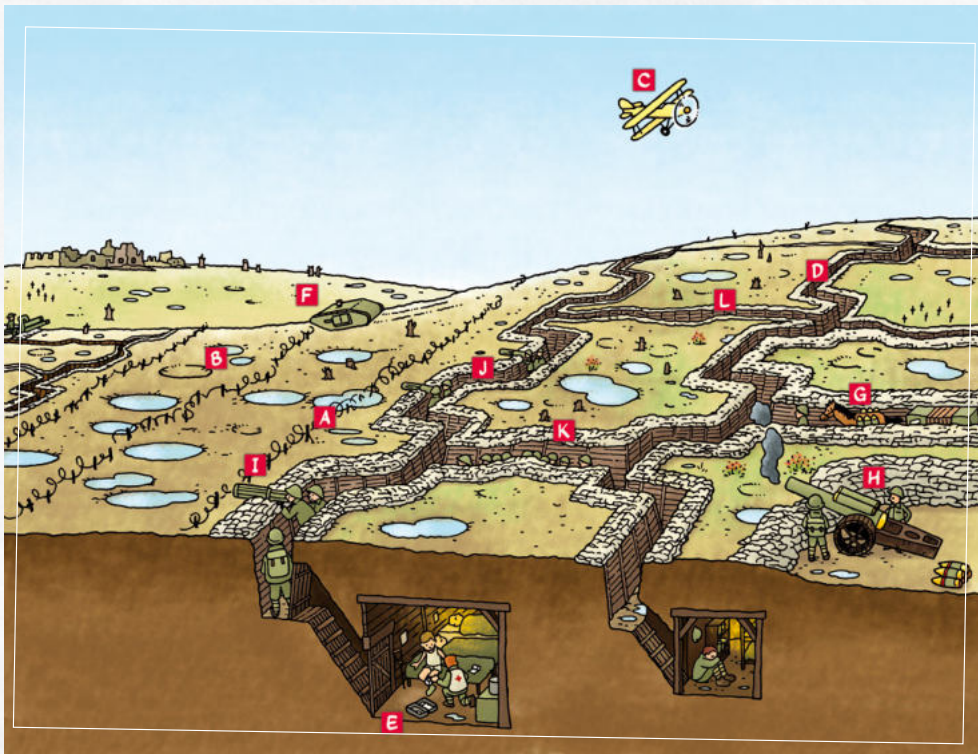
\_\_\_ Oostenrijk-Hongarije verklaart de oorlog aan Servië.

\_\_\_ De Duitse opmars in België en Noord-Frankrijk loopt vast en beide partijen graven zich in.  
De loopgravenoorlog is een feit.

\_\_\_ Servië vindt dat Bosnië bij hen hoort en niet bij het Oostenrijk-Hongaarse rijk.

- \_\_\_ Duitsland sluit zich aan bij Oostenrijk-Hongarije en ook de Ottomanen (Turkije) kiezen de kant van de Centralen.
- \_\_\_ Duitsland trekt met een groot leger door België en bezet Noord-Frankrijk.
- \_\_\_ In juni 1914 worden de Oostenrijkse troonopvolger Franz Ferdinand en zijn vrouw vermoord door een Servische student.
- \_\_\_ Honderdduizenden Belgen vluchten naar het neutrale Nederland.
- \_\_\_ Rusland stelt zich achter Servië op en krijgt ook steun van Frankrijk en Engeland.

8. Bekijk de afbeelding hieronder en zet de juiste letter bij de zinnen.



- \_\_\_ De frontlinie: dit was de voorste loopgraaf, het dichtst bij de vijand. Vanuit hier werd er aangevallen.
- \_\_\_ Voor deze linie lag een versperring van prikkeldraad, zodat de aanvallers moeilijker bij de loopgraaf konden komen.

- \_\_\_ Ook stonden in deze loopgraaf verschillende mitrailleurs opgesteld, waarmee men een vijandelijke aanval kon bestrijden.
- \_\_\_ Bevoorradingsloopgraaf: lag achter de frontlinieloopgraaf. Hier konden soldaten en materieel verplaatst worden, beschermt voor vijandelijk vuur.
- \_\_\_ Tussen de verschillende loopgraven waren verbindingen: communicatieloopgraven.
- \_\_\_ Via de communicatieloopgraaf konden soldaten zich naar het front verplaatsen.
- \_\_\_ Er werden ook dieren ingezet aan het front. Bijvoorbeeld paarden om de zware karren met voorraden aan te voeren.
- \_\_\_ Dieper in de grond waren verschillende ruimtes gegraven. Ze boden bescherming tegen vijandelijk granaatvuur, soms zelfs tegen voltreffers. In sommige konden de soldaten wat uitrusten of konden de gewonden verzorgd worden.
- \_\_\_ Achter de loopgraven stond artillerie opgesteld, soms tot wel 10 km van het front. Vanaf hier werd de vijand bestookt met granaten.
- \_\_\_ Tussen beide fronten bevond zich het 'niemandsland', een stukje grond dat van geen van beide partijen was.
- \_\_\_ Vliegtuigen werden ingezet om de vijand te bespioneren en te waarschuwen voor een aanval. Later werden ze ook ingezet om de vijandelijke linies te bombarderen.
- \_\_\_ Er werden verschillende nieuwe wapens uitgevonden. Bijvoorbeeld de tank: een gepantserd rupsvoertuig.

9. Deze prent verscheen tijdens de Eerste Wereldoorlog in een Nederlandse krant.

a. Waarover gaat deze prent?

---



---



---



---



---



---



---





10. Er wordt een oorzaak beschreven. Wat is het gevolg?

a. Oorzaak: Duitsland begon in 1917 alle handelsschepen naar Engeland te torpederen.

Gevolg: \_\_\_\_\_

b. Oorzaak: De overmacht van de Geallieerden werd te groot voor Duitsland.

Gevolg: \_\_\_\_\_

c. Oorzaak: Het volk geeft de Duitse keizer de schuld van de oorlog.

Gevolg: \_\_\_\_\_

## Extra

### De eerste regeringsjaren

1. Dit een vervolg op basis, vraag 2.

a. In die tijd werden koninklijke huwelijken vaak met hulp van familie geregeld. Een koninklijk huwelijk werd gebruikt om de onderlinge band te versterken. Waarom vielen de Engelse prinsen af als huwelijkskandidaat voor de jonge koningin Wilhelmina?

---

---

---

2. Het Vredespaleis.

a. Sinds 1813, toen er aan de Franse overheersing een einde kwam, is ons land lange tijd niet meer bezet geweest. Dat gold niet voor veel andere landen in Europa, die regelmatig oorlog hadden met elkaar. Zoek en noteer hieronder een aantal landen die tussen 1850 en 1913 oorlogen hebben gevoerd.

---

---

- b. Rond 1900 werden er een aantal internationale vredesconferenties gehouden in verschillende landen. Ook werden er verschillende vredesorganisaties opgericht. Iets wat hierop zeker ook invloed gehad heeft, is de uitvinding van de fotografie. Leg uit waarom.

---

---

---

- c. Op deze vredesconferenties ontstond de wens voor een permanente internationale rechtbank. Naast Nederland waren ook België en Denemarken in beeld als onderkomen voor deze rechtbank. Wat hadden deze landen met elkaar gemeenschappelijk?

---

- d. Men koos voor Den Haag in Nederland. Om veel landen hieraan te verbinden, vroeg men een bijdrage te leveren in bouwmaterialen. Schrijf hieronder 5 landen en het materiaal dat zij leverden.

---

---

---

---

---

- e. Zwitserland schonk het uurwerk en een grote klok, die het heel en half uur aangaf. Op de buitenkant staat de tekst: 'Möchte ich mit meiner Geläut der aufrichtigen Frieden verkunden.' Wat is de vertaling van deze tekst?

---

---

- f. Men vond dat een hof dat werkte aan wereldvrede wel enige allure en ontzag moest hebben. Bekijk afbeeldingen van het Vredespaleis (ook van de tuin en de binnenkant). Vind jij het allure en ontzag uitstralen? Waarom wel of niet?

---

---

## De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

3. De Eerste Wereldoorlog mondde uit in een loopgravenoorlog.  
a. Waarom liepen loopgraven in een zigzagpatroon?

---

---

---

- b. Hieronder zie je een overzicht van een dag in een loopgraaf. Vul in de tweede kolom in wat ze op dat moment van de dag deden.

Kies uit:

*proberen wat uit te rusten en te slapen - herstelwerkzaamheden - iedereen paraat, kans op aanval (2x) - voorraden aanvullen - patrouilleren*

Tijd	Wat deed een soldaat
Ochtendschemering	
Overdag	
Avondschemering	
's Nachts	

4. Dieren speelden ook een rol in deze oorlog. Sommige waren helpende krachten (vrienden), andere waren een plaag (vijanden) voor de soldaten. Hieronder zie je een aantal dieren die een soldaat aan het front tegen kwam. Schrijf erachter vriend of vijand en geef aan waarom.

a. Luizen: \_\_\_\_\_

b. Paarden: \_\_\_\_\_

c. Honden: \_\_\_\_\_

d. Ratten: \_\_\_\_\_

e. Katten: \_\_\_\_\_

f. Duiven: \_\_\_\_\_

g. Vlooiën: \_\_\_\_\_

h. Kanaries: \_\_\_\_\_

5. Veel soldaten kwamen om door oorlogsgeweld, maar ook zorgden verschillende ziektes voor veel slachtoffers. Hieronder zie je drie voorbeelden. Schrijf op wat de oorzaak was dat een soldaat dit kreeg.

a. Loopgravenkoorts: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

b. Shellshock: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

c. Loopgravenvoet: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



6. Vanaf 1917 gingen de Amerikanen ook meedoen met de strijd in Europa. Op dat moment werd de oorlog een wereldoorlog. Om de Amerikaanse jonge soldaten te bemoedigen, werd dit lied geschreven. Luister naar de opname, en lees de tekst mee.

Over there, over there  
Send the word, send the word over there  
That the Yanks are coming  
The Yanks are coming  
The drums rum-tumming  
Everywhere

So prepare, say a prayer  
Send the word, send the word  
to beware  
We'll be over, we're coming over  
And we won't come back till it's over  
Over there.

- a. Hoe worden de Amerikanen in dit lied genoemd? \_\_\_\_\_  
Dat woord was vroeger een scheldnaam voor Amerikanen, maar in de 20e eeuw werd dat een ere naam.

Yanks komt van Yankees. Als ze in Amerika weer een Hollander zagen, dachten ze: 'Daar heb je weer een Jan of een Kees: een Yankee(s).'

- b. Welke naam uit de Tachtigjarige Oorlog was ook eerst een scheldnaam, maar later een ere naam?

\_\_\_\_\_

- c. In het Nieuwe Testament kom je dat ook tegen. Welke naam was eerst een scheldnaam, en later een ere naam? \_\_\_\_\_

- d. Hoe kun je aan de muziek horen dat het een soldatenlied is?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

- e. Zet een streep onder de zin waarin wordt opgeroepen tot gebed.

- f. Als jij in 1917 in Amerika had gewoond, en je zou deze muziek horen, zou je dan ook mee willen gaan naar Europa? Leg uit.

---

---

- g. Het lied is in Amerika nog steeds populair. Het diende ook als strijdlid in de Tweede Wereldoorlog en in de Vietnamoorlog. Zoek op van wanneer tot wanneer die twee oorlogen gevoerd werden.

Tweede Wereldoorlog: \_\_\_\_\_

Vietnamoorlog: \_\_\_\_\_

7. Hiernaast zie je het gedicht dat de Canadese legerarts John McCrae schreef toen zijn beste vriend sneuvelde in de strijd nabij de stad Ieper. In het gedicht beschrijft hij een bloem. Welke?

a. Engelse naam: \_\_\_\_\_

b. Nederlandse naam: \_\_\_\_\_

### ***In Flanders Fields***

*In Flanders fields the poppies blow  
Between the crosses, row on row,  
That mark our place; and in the sky  
The larks, still bravely singing, fly  
Scarce heard amid the guns below.  
We are the Dead. Short days ago  
We lived, felt dawn, saw sunset glow,  
Loved, and were loved, and now we lie  
In Flanders fields.  
Take up our quarrel with the foe:  
To you from failing hands we throw  
The torch; be yours to hold it high.  
If ye break faith with us who die  
We shall not sleep, though poppies grow  
In Flanders fields*